

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/1039/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812212993
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3812212993.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa J., právne zastúpeného U. proti odporkyni Z. Y., bytom C., U. X/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu F., právne zastúpeného N., o zaplatenie 962,27 Eur s príslušenstvom (nesprávne uvedená suma 2.677,28 Eur), o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 5. septembra 2013, č.k. 11C/5/2013-84, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 16,11 Eur, k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka N.. Z. X., advokáta, a to do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil, rozhodol o vrátení súdneho poplatku vo výške 50,87 navrhovateľovi a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vo výške 118,52 Eur, na účet právneho zástupcu N.. Z. X., do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu voči odporkyni zaplata 962,27 Eur s príslušenstvom z dôvodu, že si neplnila svoje povinnosti vyplývajúce zo Zmluvy č. XXXXXX/XXXX zo dňa 30.11.2005. Podaním zo dňa 11.10.2012 oznámil právny zástupca vedľajšieho účastníka vstup do konania na stranu odporkyne, súčasne si uplatnil trovy konania. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne súd doručil dňa 22.01.2013 návrh s prílohami, ku ktorému sa vyjadril prostredníctvom právneho zástupcu dňa 05.02.2013, a v ktorom vzniesol námietku premlčania a navrhol návrh zamietnuť. Na základe späťvzatia návrhu navrhovateľom bolo rozhodnuté v súlade s ust. § 96 ods. 1 O.s.p. o zastavení konania. O vrátení súdneho poplatku bolo rozhodnuté podľa § 11 ods. 3 a 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, v platnom znení. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., v zmysle ktorého, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Okresný súd má za to, že navrhovateľ v tejto veci podával návrh na začatie konania, ktorým si uplatňoval premlčanú pohľadávku (premlčanú už v čase podania návrhu), s vedomím rizika procesného neúspechu v prípade vznesenia námietky premlčania. Vedľajší účastník teda riadne a účelne bránil práva odporkyne. Okresný súd vedľajšiemu účastníkovi priznal trovy konania podľa § 14 ods. 1 písm. a) a § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v celkovej výške 118,52 Eur, a to prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom sumu 51,45 Eur, vyjadrenie zo dňa 24.01.2013 sumu 51,45 Eur, 2 x režijný paušál sumu 15,62 Eur.

Proti tomuto uzneseniu v časti výroku o trovách konania podal včas odvolanie navrhovateľ z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa

- musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Tieto právne závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave vo svojich rozhodnutiach, sp. zn. 5Co/26/2012 a sp. zn. 3Cob/259/2011, ktorý v obdobných prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Ako vyplýva z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z., cieľom novelizácie Občianskeho súdneho poriadku bolo posilniť ochranu spotrebiteľa v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv a umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby, najmä združenia na ochranu spotrebiteľov. Navrhovateľ má za to, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktoré budú v danej oblasti aj materiálne aj personálne vybavené a odborne kompetentné. Navrhovateľ má z vlastných skúseností vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávanej veci a len z označenia účastníkov usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností, vzťahujúcich sa na predmet sporu. Navrhovateľ poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6Co/141/2012, Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/91/2012 a Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 9Co/420/2012. Zastáva názor, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Združenie v predmetnom konaní nevystupuje ani ako splnomocnený zástupca odporcov, pričom títo o vstupe združenia do konania pravdepodobne ani nemali žiadnu vedomosť, čo vyjadril aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutiach, sp. zn. 13Co/35/2012 a sp. zn. 13Co/36/2012. Upozornil, že súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Odmenu za úkony právnej služby, poskytnuté právnym zástupcom vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu v súdnej veci navrhovateľ nepovažuje za účelne vynaložené trovy. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje. Mal za to, že v danom prípade je namieste aplikácia ust. § 150 ods. 2 O.s.p., nakoľko ide o drobný spor a trovy právneho zastúpenia sú značne neprimerané k výške žalovanej pohľadávky. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka mal z týchto dôvodov za nadbytočné, účelové a neehospodárne. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý výrok o trovách konania zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 19,33 Eur s DPH pozostávajúce z jednej polovice úkonu právnej služby vo výške 9,96 Eur a režijného paušálu k právnemu úkonu vo výške 9,37 Eur s DPH, za podanie odvolania.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti potvrdil a navrhovateľa zaviazal k povinnosti zaplatiť aj náhradu trov odvolacieho konania odporkyne vo výške 33,54 Eur, a to za vyjadrenie k odvolaniu a režijný paušál. Uviedol, že vedľajší účastník vstúpil legitímne do predmetného spotrebiteľského sporu na stranu odporkyne, a to v súlade s § 93 ods. 2, 3 O.s.p. Svoj vstup do konania vedľajší účastník považoval za opodstatnený, keďže spotrebiteľ bol v predmetnej veci úspešný v dôsledku jeho aktivity, a teda z hľadiska samotného cieľa a poslania činnosti Združenia, ktorým je ochrana spotrebiteľa, sú trovy konania, náhradu ktorých požadujú, objektívne účelné. Vedľajší účastník by bol rád, ak by sa prijala taká vnútroštátna právna úprava, ktorá by súdu umožnila prihliadať na premlčanie pohľadávky ex offa v súdnych konaniach proti spotrebiteľom, alebo poučiť ich o možnosti premlčania namietat'. Považoval za svoju povinnosť chrániť spotrebiteľa aj pred premlčanými nárokmi, a preto v každom spore, v ktorom navrhovateľ žaluje premlčaný nárok, vnáša námietku premlčania. Odmietnutie ich práva na plnú náhradu trov konania by de facto znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov na súdoch. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy, právo účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva z nálezov Ústavného súdu SR, napr. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, II. ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II. ÚS 122/09. Poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo 71/2010 zo dňa 09.06.2010, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 17Co/87/2011-71 zo dňa 25.04.2012 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Co/34/2012 zo dňa 28.03.2012.

Argumentáciu žalobcu, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, považoval za zjavne účelovú, nelogickú až absurdnú. Vedľajší účastník je pripravený dôsledne presadzovať a chrániť oprávnené záujmy spotrebiteľov aj v súdnych konaniach, a to vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní.“ Vstupom vedľajšieho účastníka do konania sa navrhovateľ zrazu v súdnych konaniach začína ocitáť v postavení, v ktorom nachádza rovnocenného partnera v riešení právnych otázok súvisiacich s prebiehajúcimi spormi, pretože priemerný spotrebiteľ sa nedokáže v súdnom konaní náležite brániť a v dôsledku svojej neinformovanosti, prípadne nedostatku prostriedkov na právne zastúpenie, rezignuje. Uviedol, že v predmetnej právnej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi, teda je nutné použiť normy spotrebiteľského práva aj výkladové pravidlá ich aplikácie. V rámci spotrebiteľského práva pozitívny zásah štátu, ktorý je realizovaný spotrebiteľskou právnou úpravou, kompenzuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Pri ochrane spotrebiteľa musí zohrať úlohu aj súdna moc aplikačnou praxou, a to aj v otázke rozhodovania o trovách konania subjektov, ktoré vystupujú na ochranu spotrebiteľa.

Krajský súd preskúmal vec v medziach podaného odvolania v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné v odvolaní napadnutej časti potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom bol len výrok, ktorým bolo rozhodnuté o povinnosti navrhovateľa zaplatiť náhradu trov zastaveného konania vedľajšiemu účastníkovi. Uznesenie okresného súdu nebolo napadnuté účastníkmi vo výroku o zastavení konania, ani o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi. V tejto časti uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť, a preto krajský súd uznesenie okresného súdu v tejto časti nepreskúmal (§ 206 O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu. Pokiaľ výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania, o náhrade trov konania sa rozhoduje podľa ust. § 146 O.s.p.

V zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Ustanovenie odseku 2 tohto zákonného ustanovenia upravuje rozhodovanie o náhrade trov v prípade zastavenia konania v dôsledku späťvzatia návrhu. Podľa prvej vety tohto zákonného ustanovenia má povinnosť nahradiť trovy konania ten, kto zaviniť, že konanie muselo byť zastavené. Toto zavinenie je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nakoľko nárok na náhradu trov konania je nárokom, ktorý má oporu v ustanoveniach procesného práva, a preto o otázke, či účastník konania zaviniť, že konanie muselo byť zastavené, je z pohľadu relevancie významný iba procesný výsledok. Za predpokladu, že k späťvzatiu návrhu, ktorý bol podaný dôvodne, došlo pre správanie sa odporcu, je povinný hradiť náklady konania odporca (§ 146 ods. 2 druhá veta O.s.p.).

Z obsahu spisu v danej veci vyplýva, že navrhovateľ zobral návrh na začatie konania späť a späťvzatím návrhu zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť. Dôvodne potom okresný súd rozhodoval o povinnosti navrhovateľa nahradiť trovy konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. Odvolací súd k odvolaniu navrhovateľa, ktorý sa nestotožnil s jeho povinnosťou zaplatiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi, uvádza, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne priznal náhradu trov konania podľa citovaného zákonného ustanovenia ako rovnocennému účastníkovi konania, pretože sa jednalo o konanie, do ktorého vstúpil v záujme ochrany spotrebiteľa (odporkyne), čím mu v prípade úspechu, resp. v tomto konaní v dôsledku jeho zastavenia pre späťvzatie návrhu navrhovateľom nemožno uprieť právo na náhradu trov konania, keďže bol zastúpený právnym zástupcom. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že vedľajší účastník do konania riadne vstúpil a vo veci podal vyjadrenie (zo dňa 24.01.2013, č.l. 60), v ktorom vzniesol námietku premičania, a preto niet dôvodu na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi. V konaní na strane vedľajšieho účastníka odvolací súd nevzhladol ani dôvod na aplikáciu ust. § 150 O.s.p.

Pokiaľ ide o možnosť aplikácie ust. § 150 ods. 2 O.s.p., na ktorú poukázal navrhovateľ, odvolací súd uvádza, že je len na vôli súdu, či v drobných sporoch neprizná alebo zníži trovy konania. Dokonca aj pre zníženie výšky trov konania nestanovuje žiadne hranice a moderáciu trov konania ponecháva len na úvahe súdu a konkrétnych okolnostiach prípadu. Ide totiž o moderačné právo súdu pri rozhodovaní o výške trov konania a ako jediné kritérium zákon zakotvuje neprimeranosť trov voči pohľadávke. Aký pomer výšky trov k výške pohľadávky treba považovať za neprimeraný, to zo zákona nevyplýva a je ponechaný len na úvahe súdu.

Odvolací súd taktiež dáva do pozornosti uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 76/2012, v ktorom konštatoval, že ust. § 150 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu, aby v rámci svojho uváženia v medziach tohto zákonného ustanovenia nepriznal alebo znížil trovy konania, ktoré sú v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke. Pozitívne vymedzený pojem drobného sporu vyplýva z § 200ea ods. 1 O.s.p. V prípadoch drobných sporov je teda na zvážení súdu, či využije ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. a účastníkovi konania, ktorý mal vo veci úspech, buď neprizná alebo zníži trovy konania. K tomuto kroku môže všeobecný súd pristúpiť len v prípade, ak uplatnené trovy sú neprimerané vo vzťahu k pohľadávke. Neprimeranosť trov by mala v podstate znamenať, že ich výška prekračuje hodnotu pohľadávky. Na druhej strane posúdenie neprimeranosti trov vo vzťahu k hodnote sporu nie je v zákone explicitne vymedzené, je dané na úvahe súdu, ktoré spolu so závermi na to nadväzujúcimi musia byť vždy odôvodnené a celkom legitímne.

Súd prvého stupňa preto správne uložil povinnosť navrhovateľovi zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov právneho zastúpenia, a to v celkovej výške 118,52 Eur tak, ako ich bližšie špecifikoval v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

Vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba, má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho odvolací súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia považuje za účelne vynaložené. Samotná skutočnosť, či sa vedľajší účastník dá v konaní zastúpiť, je na voľbe samotného vedľajšieho účastníka. Toto jeho právo je dané aj Ústavou Slovenskej republiky, článok 47 ods. 2.

Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 16,11 Eur. Predmetom odvolacieho konania bola suma 118,52 Eur, predstavujúca náhradu trov prvostupňového konania, a preto vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov odvolacieho konania, spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b), § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., vypočítaná z tejto hodnoty za 1 úkon právnej pomoci 16,60 Eur, znížená na polovicu základnej sadzby, t. j. 8,30 Eur za podanie vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľa, režijný paušál 7,81 Eur, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 16,11 Eur.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.